Verslag 19e Anialarra-expeditie

In augustus en september 2015 organiseerde Avalon weer de" Anialarra Interclub Expeditie" op het massief van Anialarra, nabij La Pierre Saint Martin in de Pyreneëen.

Het Systeem van Anialarra

In het Systeem van Anialarra zelf keerden we terug naar de meest stroomopwaartse gedeelten, meer bepaald de terminus van de Réseau de Nostradamus. Drie teams gingen daar telkens voor 3 dagen heen, met een ondergronds bivak in de Galerie des Etoiles. Het bivak stond op een sprookjesachtige plek, werkelijk 4 sterren waard.

Ons kamp in de Galerie des Etoiles (foto: P. De Bie)

De Réseau de Nostradamus, door ons ontdekt in augustus 2002, strekt zich over meerdere kilometers uit en wordt gekenmerkt door een gigantisme dat totaal ongewoon is voor de stroomopwaartse delen van een grot. Inderdaad, we spreken hier over een opeenvolging van reusachtige zalen (vaak tot 40-50 m breed en 100-200 m lang) die finaal eindigde op een grote instorting: La Trémie Crêve Coeur. We veronderstelden dat er zich boven deze trémie nog een

grote zaal moest bevinden. Deze hypothèse was de aanleiding voor een te gekke artificiële klim: de Escalade des Nuits Blanches. Begonnen in 2004, verder aan gewerkt in 2005, 2011, 2012 en 2014 leverde deze 65 m hoge klim de toegang tot de gedroomde zaal op: Salle des Passionnés. Een grote, chaotische zaal van zowat 67 x 45 m die bijna 100 m boven het vertrekpunt van de Trémie Crêve Coeur lag. Eens de zaal overgestoken werd, bleek ze fors te dalen en aldus werd via een kleine put de toegang gevonden tot een volgende, nog grotere zaal: de Salle des 3 Garçons sur la Plage, 85 x 45 m.

Salle des 3 Garçons (foto: P. De Bie)

De naam van de Salle des 3 Garçons sur la Plage. Gertian vertelt : tijdens het uitklimmen in 2014 van de Escalade des Nuits Blanches, zat ik urenlang halverwege de klim op een platform onder mijn poncho, met een kaars. Best wel gevaarlijk voor CO-vergiftiging. Om te controleren of alles OK was, floten Kevin en Hans af en toe de eerste noten van "Twee meisjes op het strand". Ik antwoordde dan met de vervolgmelodie om te bevestigen dat ik nog warm en nuchter was. Om deze anekdote te vereeuwigen, doopten we onze nieuwe zaal "Salle des 3 Filles sur la Plage" (jawel, 3 en niet 2 Filles; we waren immers met drieën). Naderhand maakte onze expeditieleider ons er attent op dat we evenmin "filles" waren en we toch wel een zeker risico liepen om als mietjes te worden vereeuwigd. Waarop nog een kleine bijsturing van de naam volgde…

Deze zaal eindigde finaal op een anticlimax. Iedereen verwachtte dat we zouden stranden in een instorting, aangezien we pal op de reusachtige kliffen afstevenden waarop het massief eindigt, en die de Cirque de Marmitou vormen. Deze kliffen zijn minstens 500 m hoog maar de onderste 350 m bestaan uit puinhellingen, en de Salle des 3 Garçons situeert zich op die diepte. Doch de grot eindigde op een solide rotswand, met een omhooglopende put…. Deze plaats werd "Le Début" genoemd, want dit is dus het echte begin van het Systeem van Anialarra. Tenzij we er ooit een boveningang vinden?

Vanuit de Salle des 3 Garçons werd nog een flinke progressie gemaakt in stroomafwaartse richting, in feite doorheen de Trémie Crêve Coeur. We naderden hier tot op 5 meter de gedeelten die we in het verleden vanaf de andere kant ontdekten, dus het is niet uitgesloten dat we ooit doorheen de trémie geraken en dus de twee nieuwe zalen kunnen bezoeken zonder de Escalade des Nuits Blanches te hoeven doen. Die klim werd overigens geheel gedesequipeerd!

L'escalade des Nuits Blanches (foto: P. De Bie)

Er werd ook tijd en energie gestoken om – voor de eerste keer sinds 2003 – goede foto's te maken van de grote zalen van de Nostradamus. Dit in het vooruitzicht van enkele publicaties, zoals ARSIP Bulletin 18 en (in een verre toekomst) een boek over onze exploraties op Anialarra.

Salle du Grand Noir

Ook deden we tijdens een dagtrip in het Systeem nog enkel kleinere ontdekkingen, zo werd ondermeer verder gewerkt in de Affluent de la Discordance, die we vorig jaar ontdekten. We deden er nog 75 m en stopten daar onder zeer imposante omhooglopende putten. In september gebeurde nog een tweedaagse naar -648 m. We

completeerden de topo's (o.m. in de Discordance, of de Plage des Galets op -500), brachten het kamp op -575 m opnieuw in orde (we waren daar 2 jaar lang niet geweest) en haalden een boel overtollig materiaal naar buiten.

Gerelateerd aan het Systeem dan, is de verdere exploratie van de **AN563-Sima Estúpida**. Daarin waren we vorig jaar gestopt rond -240 m, bovenaan een immense put. Deze nieuwe put, Puits Jackpot, bleek 123 m diep te zijn en te worden gevolgd door een laatste put van 40 m. Deze doorsneed bekend terrein: de Grand Canyon Fossile en beneden, op -405 m stonden we in een kleine gang die we al in 2001 topografeerden. Met andere woorden, het Systeem van Anialarra heeft er een ingang bij, de 9de reeds!

De Sima Estúpida is een grandioze en zeer verticale grot. Vooral de Puits de la Résonance is uitzonderlijk qua afmetingen en absolute verticaliteit. Jammer van het kruipstuk met enkele vernauwingen rond -55 m.

Het Systeem van Anialarra, vorig jaar 39927 m lang, is intussen de **41,3 km** lang. Ook de diepte nam enkele meters toe **(-853**) dankzij een verdere explo door de collega's van de Interclub Anialarra Ouest, via de AN43. Die mannen zijn trouwens hard bezig om een 10de ingang toe te voegen, de AN308-Sima del Bosque. Ze zitten daar nu op -250 m en nog slechts enkele tientallen meters van de collecteur vandaan. Dat zou dan de meest stroomafwaartse ingang worden.

	SPELEOMETRIE SYSTEEM VAN ANIALARRA	**Alt. (m)**	**Jaar verbinding**	**Lengte (m)**	**Diepte (m)**	**Aantal ingangen**
1	AN3 Pozo Estella	2045	1975	900	-414	1
2	AN51 Sima de los 2 Acuarios en AN502 + AN551	2138	1986	1303	-389	3
3	AN6 Sima de Frontenac	2151	1986	686	-400	1
4	AN519 Sima Ibarra	2096	1999	529	-347	1
5	AN60 Sima Ryobhilti	2126	2010	996	-444	1
6	FR3 Sima de Caou Couges en AN57-AN548	2053	2011	2193	-384	3
7	AN509 Sima de la Mariposa	2178	2011	945	-425	1
8	AN43 Sima del Sarrio	1726	2013	6264	-386	1
9	AN563 Sima Estúpida	2148	2015	527	-405	1
	Sistema de Anialarra			26954	-853	
	Totaal Systeem			**41297**		

Andere grotten

Vier tochten in **AN669-Babosa**, zondermeer de moeilijkste grot die er momenteel in explo is. We werkten verder in de vorig jaar begonnen tak van de "Puits de la Lune" op -118 m. Prachtige, ruime put gevolgd door nauwere maar sympathieke putten, zoals de Puits Casatchok. Maar tot onze ontgoocheling belanden we rond -285 m opnieuw in bekend terrein, en wel in de eindput van de grot die op -345 m stopt. Maar er blijven in deze grot nog minstens 3 andere mogelijkheden te doen. De grot is nu 820 m lang.

AN507-Sima de la Plumas dan. Deze grot werd in 1998 door Paul gevonden, en afgedaald door Johan H. die de grot als zonder vervolg beschouwde. Paul herbekeek de grot (bij toeval, omdat de oude markering verdwenen was) en vond beneden de 25 m diepe ingangsput, een spleetje van 2 cm breed waarachter zwart te zien was, met een fluitende tocht. Dit resulteerde in meerdere dagen désob en aldus kon de toegang tot een nieuwe put worden vrijgemaakt. Traditioneel was dat op de laatste dag van de expeditie.

AN627-Sima Conchita werd afgewerkt, nogal wat graafwerk leverde een nieuw zaaltje op. Kleine grot, 68 m lang en -16 m.

AN639, aan de rand van de falaise, werd geheel getopografeerd en binnenste buiten gedraaid.

Er werd overigens aan die falaise nog enkele dagen geprospecteerd en de rand van de falaise werd met de GPS precies in kaart gebracht.

De zoektocht naar Tintin

Wie het Anialarraverhaal de voorbije jaren gevolgd heeft, weet dat we bijna achteraan de grot een kilometerslange zijrivier hebben ontdekt, **Rivière Tintin**. Hierin werden nogal wat dingen niet onderzocht, bovendien zou in de verste regionen van deze rivier een verbinding met het vlakbijgelegen Systeem PSM-Partages mogelijk zijn (wat de grootste grot van Frankrijk zou opleveren, +/- 127 km lang). Eén probleem: Tintin is verschrikkelijk ver in de grot: 9 km van de ingang. Onmogelijk er in één dag te geraken, en zeer gewaagde explo's gezien de risico's op crue, de instabiliteit enz. Kortom, we zijn al enkele jaren op zoek naar een grot die een directe ingang tot Tintin zou zijn.

AN594-Sima de la Verdad, onze grote hoop…. Nadat de explo's van de voorbije jaren ons in de noordoostelijke tak hadden doen stranden op -186 (ondoordringbare instorting), hadden we vorig jaar de westelijke tak hernomen. Die werd na een grondige inspectie van de meander op -50 , in stand-by gezet. We kijken hier opnieuw tegen een groot karwei aan: de verbreding van minstens 15 m zeer nauwe meander.

De zone boven de Rivière Tintin is een zeer geaccidenteerde lapiaz met massaal veel gaten en kloven. Het minutieus prospecteren van 2 vakken van 100 x 100 m duurde dan ook 2 dagen. Daar kwam minder uit dan verwacht. **AN535X** is een désob waard (stenen vallen 20-30 m dieper); en in **AN640X** (nauwe meander) geraakte Paul na een half uur puin ruimen in, met halte boven een put van +/- 8 m. Maar tijdens deze prospectie werd ook een grot gevonden, met een oude markering (AN007) waarin zowaar een depot was van kampeermateriaal, dat daar al decennia lang lag te rotten en roesten (jaren 70 of 80). Dat afval hadden onze illustere voorgangers mogen meenemen, maar de grot zelf was wel een presentje. Mooie ingangsmeander, gevolgd door een fossiele P22. Dan 5 meter meander die finaal 10 cm breed werd (sporen van désob door onze voorgangers) maar 2 meter verder was een nieuw putje. Paul en Annette staken meerdere dagen tijd in de désob, en geraakten (ook op die laatste dag!) dat nieuwe putje af. Dat wordt onmiddellijk gevolgd door een ruime, mooie dalende meander (men ziet 10-15 m diep) maar geheel bovenaan is het net te smal! Deze grot heet intussen **AN692-Sima James Bond** en is een reële kanshebber om in Tintin te geraken. Nota: wat opzoekwerk heeft ons de identiteit van de originele explorators doen vinden: de CLAC, Franse club uit de Indre, in 1984.

Twee andere grotten, AN616 en AN624, allebei reeds ontdekt in 2013, hielden ons al in augustus bezig en er werd nu aan verder gewerkt.

De diepste, **AN616 of "Sima Daniela"** (naar een mooie bimbo die in de Ché-magazine van Tobias stond, en meermaals het onderwerp van gesprek was) werd na flink wat désobwerk geëxploreerd tot op -70 m. Het vervolg is een nauwe spleet schuin omlaag, waaronder een minstens 20 m diepe put zit. Eén probleem: die nauwe spleet is over 9 m nauw. Veel werk dus. Wordt (misschien) vervolgd in 2016. In de **AN624** dan (doline waaruit veel puin werd geruimd), gaf een put van 13 m uit op een complex gedoe dat in een schuine laagvoeg gevormd is. Diverse putjes die nog wat verbredingswerk vergen. Goede aanzuigende tocht.

Deelnemers

Rudi Bollaert, Ellen De Bie, Florian De Bie (TRT), Kim De Bie, Paul De Bie, Lieven De Meyere, Dagobert L'Ecluse, Toni Geeraerts, Annemie Lambert, Gleb Lanskoy, Kevin Leys, Gertian Roose (Spero), Bart Saey, Annette Van Houtte, Paul Van Immerseel, Hans Verhulst (allen SC Avalon, tenzij anders vermeld)

Het begin van Le Grand Noir (220 x 60 m) (foto: Paul De Bie)

Besluit

De 19de expeditie was toch weer een schot in de roos, en de perspectieven voor de jubileumaflevering volgend jaar zijn goed. Tal van mogelijkheden nog in Babosa (die het potentieel heeft om een boveningang te worden die het Systeem -900 m diep zou maken), diverse grotten in de zone boven Tintin, zoals Sima Bond, die - wie weet - , de zo gewenste ingang tot Tintin zou kunnen worden. Stroomopwaarts enkele nieuwigheden, zoals de Plumas, een grot waar ik een heel goed gevoel bij heb: dit wordt een klepper.

We overwegen ook om in 2016 de AN3-Pozo Estella te hernemen: de originele ingang van het Systeem. Die grot wacht al 40 jaar op een nieuwe topo!